

Dosarul nr. 3ra-1539/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: V. Pîslariuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

9 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Partidul Politic „Voința Poporului” reprezentat de către Ștefan Urîtu și Ștefan Burlaca,

în cauza de contencios administrativ, la cererea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Orhei nr.25 cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 (turul I) – 3 noiembrie 2019 (turul II), în comuna Ciocîlteni, raionul Orhei, validarea mandatului primarului și

cererea înaintată de Partidul Politic „Voința Poporului” împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală nr. 25/25 Ciocîlteni, persoane terțe Digori Tudor și Cibotaru Sveatoslav, cu privire la renumărarea voturilor și invalidarea rezultatelor alegerilor,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Partidul Politic Voința Poporului,

constată:

La 5 noiembrie 2019 Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Orhei nr. 25 a înaintat cerere cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 (turul I) – 3 noiembrie 2019 (turul II), în comuna Ciocîlteni, raionul Orhei, validarea mandatului primarului.

La 6 noiembrie 2019, Partidul Politic „Voința Poporului”, a depus împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală nr. 25/25 Ciocîlteni, cerere cu privire la dispunerea renumărării voturilor.

Prin încheierea protocolară din 11 noiembrie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul Central, a fost dispusă conexarea cauzelor în contencios administrativ inițiată la cererea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Orhei nr. 25 cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 (turul I) – 3 noiembrie 2019 (turul II), în comuna Ciocîlteni, raionul Orhei, validarea mandatului primarului cu acțiunea în contencios administrativ inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Voința Poporului” împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție

Electorală nr. 25/25 Ciocîlteni, cerere cu privire la dispunerea renumărării voturilor.

În argumentarea cererii de renumărare a voturilor reprezentantul Partidului Politic „Voința Poporului” a invocat, că la 3 noiembrie 2019 în com. Ciocalteni, raionul Orhei a avut loc turul II al alegerilor generale ale primarului.

A menționat că, cu rezultatul alegerilor nu este de acord deoarece, potrivit procesului-verbal privind numărarea voturilor la alegerea primarului în CECE nr. 25/8, numărul de alegători pe listele electorale suplimentare depășește cifra de 8 %, ceea ce este exagerat de mare în comparație cu media pe republică, care este de 0,712%, media pe raion 0,526% și cealaltă secție de votare nr. 25/8 din cadrul consiliului respectiv, unde pe listele electorale suplimentare au fost incluse 10 persoane la un total de 2153 alegători, ceea ce constituie 0,46%.

A afirmat că, în procesele-verbale privind numărarea voturilor la alegerea primarului la secția de votare nr. 25/26 sunt semne de corectare a cifrelor, cifrele sunt scrise cu scris diferit de la o linie la alta, ceea ce lasă suspiciunea că acesta a fost contrafăcut după semnare. Or, semnătura membrilor biroului electoral al secției de votare nr. 25/26, semnăturile aceluiași persoane diferă de acelea care au fost depuse pe procesele verbale din 20 octombrie 2019, adică la turul I de scrutin.

Partidul Politic „Voința Poporului” a precizat că, potrivit raportului verbal al observatorului și reprezentantului cu drept de vot consultativ, mai multe buletine de vot, în care ștampila era plasată în spațiul dintre cei doi candidați, au fost considerate ca fiind votate pentru candidatul partidului Șor Digori Tudor deși acestea în egală măsură puteau fi atribuite candidatului din partea partidului „Voința Poporului”, Sveatoslav Cibotaru, sau urma să fie declarate nevalabile.

De asemenea a susținut că, de către președintele biroului secției de votare nr. 25/26, nu a fost permis observatorului și/sau reprezentantului cu drept de vot să examineze buletinele de vot ce urmau să fie declarate nevalabile. Totodată, a fost ignorată solicitarea reprezentantului cu drept de vot consultativ din partea partidului, de a supune votului fiecare buletin de vot înainte ca acesta să fie declarat nevalabil.

Reprezentantul Partidului Politic „Voința Poporului” a considerat că, la diferența de doar 10 voturi, o diferență de doar 6 voturi ar putea schimba situația. Astfel, toate aceste circumstanțe în ansamblu provoacă dubii rezonabile în ceea ce privește legalitatea și temeinicia procesului electoral, la general, și a procesului de numerotare/declarare ca nevalabile a buletinelor de vot, în particular.

Partidul Politic „Voința Poporului” a solicitat dispunerea renumărării voturilor în cadrul biroului secției de votare 25/25 și nr. 25/26, ale Consiliului Electoral al circumscripției electorale Ciocîlteni nr. 25/8.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central, a fost admisă cererea Partidului Politic „Voința Poporului” privind dispunerea renumărării voturilor. S-a dispus renumărarea voturilor exprimate în cadrul alegerilor locale generale în turului II de scrutin, din 3 noiembrie 2019, privind alegerea primarului comunei Ciocîlteni, r-nul. Orhei, la secțiile de votare nr.

25/25 Ciocîlteni și nr. 25/26 Fedoreuca, ale Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Ciocîlteni nr. 25/8.

La 20 noiembrie 2019, Partidul Politic „Voința Poporului”, a depus împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală nr. 25/25 Ciocîlteni cerere cu privire la invalidarea rezultatelor alegerii primarului comunei Ciocîlteni, r-nul. Orhei.

În argumentarea cererii a invocat, că în procesul de renumărare a voturilor, s-a constatat, că după renumărarea buletinelor de vot exprimate în favoarea candidatului Sveatoslav Cibotaru, s-a depistat un buletin de vot care anterior nu fusese numărat și astfel, numărul de voturi valabil exprimate în favoarea lui Sveatoslav Cibotaru, s-a majorat de la 560 la 561 de voturi. De asemenea în procesul de renumărare a buletinelor de vot exprimate în favoarea candidatului Tudor Digori, s-a constatat că 4 buletine de vot nu corespund cerințelor de valabilitate și astfel acestea au fost declarate nevalabile, ceea ce a dus la micșorarea cu 4 voturi exprimate în favoarea candidatului Tudor Digori, de la 570 la 566. A susțin Partidul Politic „Voința Poporului” că în pachetul cu buletine de vot exprimate în favoarea candidatului Tudor Digori, s-a depistat un buletin de vot, pe care ștampila „VOTAT” era aplicată în 2 patrulete, atât în acel în care era indicat numele lui Tudor Digori, cât și în acel în care era indicat numele lui Sveatoslav Cibotaru.

A specificat, că buletinul de vot a fost declarat valabil, cu toate că acesta urma a fi declarat nevalabil prin prisma art. 62 al. 1 lit. ”c” Cod Electoral, circumstanță ce urma să atragă micșorarea voturilor valabil exprimate în favoarea lui Digori Tudor, de la 566 la 565 voturi.

Prin urmare a afirmat că, după totalizarea renumărării voturilor, s-a constatat că numărul de alegători care au primit buletine de vot a fost de 1136, iar numărul de alegători care au participat la votare a fost de 1137, iar diferența de 1 buletin ridică mari semne de întrebare cu privire la legalitatea procesului electoral și care denotă faptul că, la votare au fost admise persoane fără a fi verificate în sistemul SIAS Alegeri sau că buletine de vot au fost introduse din exterior, ceea ce reprezintă o încălcare suficientă pentru a considera că alegerile au fost fraudate și a infirma rezultatele alegerilor.

Totodată a susținut, că la 19 noiembrie 2019, Partidului i-a fost înmănat un set de alte procese verbale semnate de membrii BESV nr. 25/25 și BESV 25/26 și un proces verbal privind totalizarea rezultatelor renumărării semnat de unii membri ai CECE nr. 25/8, din care rezultă că diferența dintre numărul de voturi între cei doi candidați s-a redus de la 5 la 4, iar din spusele președintelui CECE 25/8, la indicația CEC, procesele verbale de totalizare au fost modificate pentru că nu era posibil explicarea de ce numărul de buletine de vot constatate în urnele de vot este mai mare decât numărul de buletine de vot înmănate alegătorilor.

Partidul Politic „Voința Poporului” a solicitat infirmarea rezultatelor turului II al alegerilor pentru funcția de primar al comunei Ciocîlteni din 3 noiembrie 2017.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea înaintată de Partidul Politic „Voința Poporului”, împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală nr.

25/25 Ciocîlteni, persoane terțe Tudor Digori și Sveatoslav Cibotaru, cu privire la invalidarea rezultatelor alegerilor.

A fost admisă cererea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Orhei nr. 25 cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 (turul I) – 3 noiembrie 2019 (turul II), în comuna Ciocîlteni, raionul Orhei și validarea mandatului primarului.

Au fost confirmate rezultatele alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 (turul I) – 3 noiembrie 2019 (turul II), a primarului în comuna Ciocîlteni, raionul Orhei. A fost considerat ales în rezultatul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 (turul I) – 3 noiembrie 2019 (turul II), a primarului al comunei Ciocîlteni, raionul Orhei, candidatul Partidului Politic „Șor” d-nul. Tudor Digori.

A fost validat mandatul primarului al comunei Ciocîlteni, raionul Orhei, Tudor Digori.

La 20 noiembrie 2019 și respectiv la 28 noiembrie 2019, Partidul Politic „Voința Poporului” a declarat apel împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central.

Prin decizia din 29 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Partidul Politic Voința Poporului,.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe prevederile art. 74 alin. (2)-(4), 75 alin. (1), (2), (5), 143, 145, 146 alin. (1)-(2), 147 din Codul electoral.

În contextul normelor enunțate, a constatat că în argumentele expuse de către reprezentanții Partidul Politic „Voința Poporului”, Ștefan Urîtu și Ștefan Burlaca în cererea de apel sunt lipsite de substanță juridică obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material.

La 2 decembrie 2019, reprezentanții Partidului Politic „Voința Poporului”, Ștefan Urîtu și Ștefan Burlaca au depus recurs împotriva deciziei din 29 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală, pe motiv că au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A indicat că, conform practicii CEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).

Conform art. 74 alin. (4) din Codul electoral, instanța de judecată nu confirmă rezultatele alegerilor locale în circumscripția respectivă în cazul

constatării unor încălcări comise în timpul alegerilor sau la totalizarea rezultatelor dacă aceste încălcări au influențat rezultatele alegerilor.

A subliniat, că instanțele de judecată nu au luat în considerare argumentele partidului care demonstrau comiterea fraudelor ce puteau cu certitudine să influențeze rezultatele alegerilor și au apreciat arbitrar probele.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare au considerat că buletinul care a fost depistat cu ștampila „VOTAT” aplicată în 2 patrule a fost calificat ca fiind valabil, întrucât așa au hotărât membrii biroului electoral al secției de votare.

Aici, a remarcat că potrivit art. 62 al. 1 lit. „c” Cod electoral: „Se declară nevalabile buletinele în care a fost aplicată ștampila cu inscripția „Votat” în mai multe patrule”. Anume în 2 patrule a fost aplicată ștampila votat, ceea ce impunea aplicarea art. 62 al. 1 lit. „c” Cod electoral. Declararea nevalabilității a buletinului de vot, urma să atragă micșorarea voturilor valabile exprimate în favoarea lui Tudor Digori, de la 566 la 565 voturi.

Recurentul a specificat că instanțele de judecată, nu au dat nici un răspuns unor argumente ce vizau fraudele ce au fost comise de către organele electorale implicate în desfășurarea alegerilor din comuna Ciocilteni.

La fel, a susținut că instanțele de judecată nu au dat aprecierea argumentului privitor la diferența dintre numărul de alegători care au primit buletine de vot - 1136 și numărul de alegători care au participat la votare - 1137.

Partidul Politic „Voința Poporului” a considerat că, diferența de 1 buletin ridică mari semne de întrebare cu privire la legalitatea procesului electoral. Or, reieșind din procesul verbal privind totalizarea rezultatelor renumărării voturilor, rezultă că numărul de buletine de vot primite de alegători este de 1136, în timp ce numărul de alegători care au participat la votare este de 1137, ceea ce denota faptul că, la votare au fost admise persoane fără a fi verificate în sistemul SIAS Alegeri sau că buletine de vot au fost introduse din exterior, ceea ce reprezintă o încălcare suficientă pentru a considera că alegerile au fost fraudate și a infirma rezultatele alegerilor.

Totodată, nu a fost dat răspuns argumentului privitor la faptul că la 19 noiembrie 2019, Partidul Politic „Voința Poporului”, i-a fost înmănat un set de alte procese verbale semnate de membrii BESV nr. 25/25 și BESV 25/26 și un proces verbal privind totalizarea rezultatelor renumărării semnat de unii membri ai CECE nr.25/8, din care rezultă că diferența dintre numărul de voturi între cei doi candidați s-a redus de la 5 la 4.

Partidul Politic „Voința Poporului” a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie infirmate rezultatele turului II al alegerilor pentru funcția de primar al comunei Ciocilteni din 3 noiembrie 2017 și să fie respinsă cererea depusă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale privind confirmarea alegerilor.

În conformitate cu prevederile art. 73 alin. (7) și 74 alin. (7) Cod electoral, contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului administrativ. Apelul și recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză. Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 246 alin. (1) (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit de lege.

Conform art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel -un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Din materialele dosarului rezultă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 29 noiembrie 2019 la ora 11.02 (f.d.135), iar cererea de recurs a fost depusă de Partidul Politic „Voința Poporului” la 2 decembrie 2019 la ora 15.44 (f.d.135).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost depus de Partidul Politic „Voința Poporului” reprezentat de către Ștefan Urîtu și Ștefan Burlaca, după expirarea termenului stabilit la art. 74 alin. (6) din Codul electoral.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art.6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Relevantă în acest aspect este hotărârea pronunțată în cauza Ponomaryov versus Ucraina (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008), în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie, care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir contra Moldovei, Popov contra Moldovei și Melnic contra Moldovei, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Partidul Politic Voința Poporului reprezentat de către Ștefan Urîtu și Ștefan Burlaca.

În conformitate cu art. 230 și 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Partidul Politic Voința Poporului reprezentat de către Ștefan Urîtu și Ștefan Burlaca, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu